

Иван Вазов

Рицар Балафре
Романтизъм

Славний рицар Балафре
тръгна лаври да бере
по полетата тракийски,
по долините морийски.
На глава му меден шлем,
на бедра му меч голем,
яка ризница го варди
от стрели и халебарди.

Славний рицар Балафре
би се храбро и добре,
много слава той спечели
там в богатите предели:
мънастиря три обра,
злато, свила той събра
и върна се в своя замък,
построен на твърди камък.

Среднощ стигна у дома.
Там е глухо, сън, тъма.
– Де е красната Павуна
да я видя и цалуна?
– Господарю, тя е в плян,
грабна я войвода Дан
и през чуките удари –
отвеща Фанчулла стари.

Кипна, бухна Балафре,
като Бялото море,
сбра дружина горделива,
яхна коня златогрива,
шлем нахлузи, вежди сбра
и към черната гора,
кат светкавица замина
с отбор момци двестамина.

Цяла нощ скита се той,
гладен за мът и за бой,
урви, долове кръстоса,
но Павуна златокоса,
не намери, не съзре.

– Дане! – викна Балафре, –
бяг не мяза на юнака!
Рицар Балафре те чака!

Ала екът из лесът
отвеща му на гласът.
Балафре надува рога,
свири, гърми дор до бога,
буди тъмни долове,
стряска голи върхове...
– Дан-войводо! – пак изкряска
и сърдит с ръце изпляска:

– Ако сърце в тебе бий,
то, кат заяк, не се крий,
със Павуна покажи се,
я върни я, я бори се.
Който люби, той не мре.
Аз съм рицар Балафре,
конт и княз на равнината.
– Аз съм цар на планината –

викна Дан-войвода там.
И намръщен, горд и сам
той изскочи от гъстака.
– Тако ми светого Жака,
и тук рицари растът.
– Туй не знаех на светът! –
Балафре учуден рече
и към Дана се затече.

– Ти си сам и аз съм сам.
С кръв се мий юнашки срам.
Аз съм Балафре Феронски,
рицар без страх, конт Бульонски;
с Балдуина, моя крал,
в два̀сет боя съм влизал.
– Аз видях при Одрин сеча,
дето той си даде меча.

Но аз чакам! Да начнем,
дор е хладно нека мрем!

Рече тихо Дан-войвода.
– От когато рицар хода,
страх що е не съм узнал! –
викна контът побледнял.
Дан ревна: – Откак живея
йощ не знам да червенея!
Да зафанем, Балафре,
вече знаем се добре.
– Дан-войводо! Тя е моя!
– Туй кажи го подир боя!
– Ех, готви се да умреш!
– Помоли се по-напреж!
И двамината соколи
изтеглиха саби голи.

И почна се боя веч,
кръстоса се меч със меч,
враг на врага смърт изпраща,
удар удара посряща,
стоманата чатка, пей,
пот ручи и кръв се лей,
пламтят очи, кипи боя,
тръпне глухата усоя.

Вече слънцето блещи
и дъбравите злати.
Саби святкат, като мълний,
гърди кипят с ярост пълни,
няма отдих, няма спир,
Балафре не иска мир,
Дан-войвода труд не сяща
и на рана с рана плаща.

Ето вече трети път
нови саби как трошгът.
Никой не мре и не пада,
нито иска пък пощада:
контът кървав, страховит,
Дан настръхнал, яровит!
– Дане! Чакай, доста кърви! –
Балафре извика първи:

– Ний кръвта си ще излейм,
преди да си одолейм!
Тако ми свети Марцело,
имаш стоманено тело!
– Както ти гърди от мед!
– Аз предлагам най-напред:
да оставим на Павуна,
тя да реши нашта буна.

Нека каже тука с глас –
кого иска тя от нас?
Дан извика гръмогласно:
– Излез, пиле мое красно,
и без страх ни извести
кого повеч любиш ти?
Контът радостно потръпна:
– Тя е моя – си пошъпна.

И високо викна той:
– Нека върху герба мой
падне укор и презрение,
ако тя не е за мене –
аз сърце ѝ нежно знам.
Дан викна: – Да падне срам
въз тези гори и дъбрави,
ако Дана тя забрави!
Ей Павуна се яви –
самодива в тез гори –
златна коса тихо вей се,
младо лице руменей се,
двама борци в жар горят,
две войски кат лист трептят.
Тя застана белолика,
хубавица, па извика:

– Дор таз гора зеленой
дор и птичка в нея пей,
дор орела тук прелита,
и юнаштво се почита,
и кокичето расте,
мома българка не ще
свойто либе да оттикне,

стар латинец да обикне!

Славний рицар Балафре
би се храбро и добре,
но когато се завърна,
той Павуна не прегърна:
неговият замък як
беше пълен с пущинак...
Ах, сега Павуна де е?
Без любов не се живее!

Хисар, 13 юли 1884

КРАЙ

Източник: Словото

Набиране: Дия Ангелова, Мартин Митов, Живко Иванов и студенти от Пловдивския университет

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/5193>]